

Vyhlášeno: 1. října 2026

Uzávěrka: 31. října 2026, 23:59

Zahájení přístupu k datům: leden 2027

## Program výzkumné spolupráce České národní banky se studenty vysokých škol

Česká národní banka (dále jen ČNB) zpřístupňuje studentům vysokých škol v České republice vybraná neveřejná data pro účely vědeckovýzkumné činnosti, zejména pro zpracování diplomové, disertační či jiné závěrečné práce. Program je otevřen také výzkumným projektům zaměřeným na využití a ověření metod umělé inteligence a moderních datových přístupů, jejichž součástí může být vytvoření funkčního prototypu.

Vybraní studenti získají:

- přístup k mikrodátům, která nejsou veřejně dostupná a která umožňují řešit výzkumné otázky, jež z agregované statistiky zodpovědět nelze,
- konzultanta z ČNB, který projekt odborně doprovází po celou dobu řešení,
- možnost publikovat výsledky v publikačních řadách ČNB, dosáhne-li výstup odpovídající kvality.

Program není finančně dotován. ČNB neposkytuje stipendium ani jinou odměnu.

## KDO SE MŮŽE PŘIHLÁSIT

Program je určen primárně studentům navazujících magisterských programů a doktorských programů. Podmínkou je odborné vedení školitelem; návrh se podává společně s jeho souhlasným vyjádřením.

Smlouvu o zpřístupnění dat lze podle jejího čl. II uzavřít se subjektem, mezi jehož základní činnosti patří vědecký výzkum a který je zároveň:

- veřejnou vysokou školou podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů,
- veřejnou výzkumnou institucí podle zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- veřejnou výzkumnou institucí podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, nebo
- právnickou osobou, jejímž základním posláním je vědecký výzkum, zapsanou na seznamu uznaných výzkumných subjektů Eurostatu.

Splnění této podmínky je nutné ověřit u dané instituce ještě před podáním návrhu.

**Důležité upozornění:** smlouvu o zpřístupnění dat neuzavírá ČNB se studentem, ale s jeho vysokou školou nebo výzkumnou institucí. Ověřte si proto předem, že je vaše škola ochotna smlouvu uzavřít. Vzor smlouvy tvoří přílohu této výzvy. Doporučujeme předat jej právnímu oddělení školy hned na začátku, nikoli až po vyhlášení výsledků.

## TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ

Přijímáme projekty ve třech okruzích. Návrh musí být zařaditelný alespoň do jednoho z nich.

### A) EKONOMICKÝ A FINANČNÍ VÝZKUM

Návrhy musí navazovat na [výzkumné priority ČNB pro období 2026–2028](#). Pro tuto výzvu uvítáme zejména projekty, které využívají granulórní data v následujících oblastech. Kontakt: [research@cnb.cz](mailto:research@cnb.cz)

- Zkoumání změn v inflační dynamice a ve strukturálních trendech
- Analýza rizik a zranitelností v bankovním i nebankovním sektoru
- Analýza odolnosti dlužníků a nerovnováhy na trhu bydlení
- Vliv externích šoků a geopolitických změn na českou ekonomiku
- Rozvoj využití umělé inteligence a datových přístupů v ekonomickém výzkumu

### B) STATISTIKA

- **Automatizovaná extrakce ukazatelů z výročních zpráv firem.** Vyhledávání a extrakce klíčových ekonomických ukazatelů a charakteristik z nestrukturovaných veřejně dostupných dokumentů, zejména výročních zpráv firem v ČR, například s využitím metod zpracování přirozeného jazyka (NLP). Kontakt: [anacredit@cnb.cz](mailto:anacredit@cnb.cz)
- **Strojové učení pro kontrolu kvality dat AnaCredit.** Vývoj, testování a porovnání metod strojového učení pro kontrolu kvality granulórních úvěrových dat AnaCredit. Na aktuálních i historických datech hledání nestandardních hodnot, změn a vzájemných vztahů mezi atributy úvěrů. Cílem je posoudit, jak mohou metody strojového učení rozšířit stávající kontroly datové kvality, navrhnout vhodné modely a ověřit jejich praktickou využitelnost. Data: AnaCredit. Předpokládaná znalost: Python. Kontakt: [anacredit@cnb.cz](mailto:anacredit@cnb.cz)
- **Predikce vývoje úvěrového portfolia.** Prediktivní analýza vývoje úvěrového portfolia na historických datech a ověření přesnosti predikcí porovnáním se skutečně pozorovaným vývojem. Identifikace trendů a změn ve struktuře a charakteristikách portfolia v čase a detekce odchylek od predikce. Kontakt: [anacredit@cnb.cz](mailto:anacredit@cnb.cz)
- **Distribuční účty domácností (DWA).** Experimentální propočty distribučních účtů domácností pro ČR, časové řady a vývoj metodiky pro české podmínky. Součástí může být analýza citlivosti výsledků na vstupní parametry modelu a analýza změn v distribuci při změnách makroekonomického prostředí, například inflace, úrokových sazeb, cen aktiv, růstu nebo trhu práce. Téma navazuje na rozvojové aktivity ECB. Data: FSD/HFCS. Předpokládaná znalost: základní znalost R. Kontakt: [vaclav.rybacek@cnb.cz](mailto:vaclav.rybacek@cnb.cz)

## C) UMĚLÁ INTELIGENCE A DATOVÉ PROTOTYPY

Výzkumné projekty zaměřené na využití a ověření metod umělé inteligence a moderních datových přístupů v oblastech relevantních pro činnost ČNB. Vítáme zejména projekty, které vedle výzkumného nebo metodického přínosu povedou k vytvoření funkčního prototypu nebo k ověření proveditelnosti konkrétního řešení. Kontakt: [research@cnb.cz](mailto:research@cnb.cz)

Příklady vhodných témat:

- vyhledávání, dotazování a interpretace ekonomických, finančních a statistických dat pomocí přirozeného jazyka,
- AI asistenti nad daty, metadaty, metodickou dokumentací a dalšími znalostními zdroji ČNB,
- využití AI pro kontrolu kvality dat, detekci anomálií, nekonzistencí a neobvyklých vzorců,
- automatizace analytických, statistických a datových postupů s využitím AI,
- využití AI pro zpracování nestrukturovaných informací, například extrakci, klasifikaci, sumarizaci a propojování informací z textových dokumentů,
- nové způsoby prezentace, vysvětlování a zpřístupňování dat a analytických výsledků uživatelům,
- metody hodnocení spolehlivosti, přesnosti a robustnosti AI řešení při práci s ekonomickými, finančními a statistickými daty.

Uvedené vymezení je indikativní. Uchazeči mohou navrhnout také jiné téma nebo vlastní AI use case, pokud je odborně kvalitní a relevantní pro činnost ČNB. V návrhu je v takovém případě třeba jasně vysvětlit jeho přínos pro ČNB; u projektů v okruhu C bude vedle odborné kvality posuzována zejména praktická využitelnost, proveditelnost a možnost vytvořit během projektu ověřitelný prototyp.

## JAKÁ DATA JSOU K DISPOZICI

Stručný přehled databází, které lze v rámci programu zpřístupnit, najdete v dokumentu Podmínky programu. Jde o příklady datových souborů, nikoli o úplný a závazný výčet. Konečný rozsah proměnných se stanoví až v příloze smlouvy podle potřeb vybraného projektu.

Podrobnější představu o povaze dat získáte z publikovaných prací ČNB, zejména z řady [CNB Working Paper Series](#). Autoři v nich obvykle popisují použité datové zdroje, jejich pokrytí i omezení, takže je z nich dobře patrné, jaké výzkumné otázky lze na těchto datech zodpovědět.

Dostupným datům se bude věnovat také **informační webinář 8. října**. Informace o webináři nalezete na webových stránkách programu. Kromě představení programu a průběhu výzvy na něm bude prostor pro dotazy k jednotlivým databázím. Webinář je otevřený uchazečům i školitelům.

Před psaním návrhu doporučujeme ověřit dostupnost konkrétních proměnných na kontaktní adrese uvedené níže. Ušetříte si tím práci na návrhu, který by nebylo možné realizovat.

# JAK PROBÍHÁ VÝBĚR

Výzva je dvoukolová.

První kolo — návrh (do 31. října 2026). Studenti podávají krátký návrh projektu. V této fázi není nutný podpis smlouvy ani vyplněná příloha smlouvy.

Druhé kolo — formalizace (listopad až prosinec 2026). Vybraní uchazeči zpracují ve spolupráci s ČNB formální přílohu smlouvy se specifikací požadovaných dat, zajistí podpisy na straně školy a podepíší prohlášení o mlčenlivosti.

## CO POSLAT V PRVNÍM KOLE

1) **Soubor ve formátu PDF**, který obsahuje:

– Návrh projektu v rozsahu nejvýše 4 normostran, členěný takto:

- i) výzkumná otázka a její význam pro ČNB; u projektů v okruhu C také praktický problém nebo use case, na který projekt reaguje,
- ii) vazba na tematické zaměření této výzvy,
- iii) metodologie nebo navrhovaný technický přístup a zdůvodnění, proč jsou k řešení nezbytná neveřejná data,
- iv) která data jsou konkrétně požadována (zdrojové šetření, období, přibližný okruh proměnných),
- v) u projektů v okruhu C popis zamýšleného prototypu, jeho zamýšlených uživatelů a způsobu ověření jeho přínosu,
- vi) harmonogram s milníky a předpokládaný termín dokončení projektu.

2) **Strukturovaný životopis** v rozsahu nejvýše 2 stran, včetně absolvovaných kvantitativních kurzů a softwaru, který ovládáte.

3) **Vyjádření školitele** v rozsahu nejvýše 1 strany: potvrzení odborného vedení a stanovisko k proveditelnosti projektu.

Návrh lze podat v češtině nebo v angličtině. Písemný výstup projektu se zpracovává v angličtině, což umožňuje odborné posouzení výsledků, jejich mezinárodní srovnatelnost i případné zařazení do publikačních řad ČNB. U projektů v okruhu C může být součástí výstupu také funkční prototyp, zdrojový kód a technická dokumentace; konkrétní podoba výstupu bude stanovena s ČNB při zahájení projektu. Pokud pravidla vaší školy vyžadují odevzdání závěrečné práce v češtině, uveďte to v návrhu a řešení domluvíme individuálně.

# HODNOTÍCÍ KRITÉRIA NÁVRHŮ

| Kritérium                                                  | Váha |
|------------------------------------------------------------|------|
| Relevance a přínos pro činnost ČNB                         | 30 % |
| Odborná, metodologická a technická kvalita návrhu          | 25 % |
| Proveditelnost s dostupnými daty a v uvedeném harmonogramu | 25 % |
| Odborná připravenost uchazeče                              | 20 % |

## HARMONOGRAM

|                        |                                                                         |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| 1. října 2026          | Vyhlášení výzvy                                                         |
| 8. října 2026          | Informační webinář pro uchazeče a školitele                             |
| 31. října 2026         | Uzávěrka pro podání návrhů                                              |
| listopad 2026          | Hodnocení návrhů, případné doplňující pohovory                          |
| do 21. listopadu 2026  | Vyrozumění uchazečů o výsledku                                          |
| listopad–prosinec 2026 | Zpracování přílohy, uzavření smlouvy a podpis prohlášení o mlčenlivosti |
| leden 2027             | Bezpečnostní školení a zahájení přístupu k datům                        |

## PŘÍSTUP K DATŮM ČNB

Data jsou přístupná výhradně v zabezpečeném prostředí ČNB, a to jedním ze dvou způsobů:

- na místě v ústředí ČNB nebo na některé z jejích poboček (Ostrava, Brno), nebo
- vzdáleně prostřednictvím notebooku zapůjčeného ČNB s připojením přes VPN.

Data nelze stahovat, kopírovat ani jakkoli vynášet mimo zabezpečené prostředí. Každý výstup určený ke zveřejnění nebo odevzdání prochází kontrolou ze strany ČNB. Podrobnosti včetně povinností, které přebírá vaše škola, obsahuje dokument Podmínky programu. Přečtěte si jej prosím ještě před podáním návrhu.

U projektů v okruhu C se dostupnost požadovaných modelů, softwarových knihoven, výpočetního výkonu a případných externích služeb posoudí individuálně. Požadavky na modely, softwarové knihovny, výpočetní prostředí a případné externí služby proto uchazeč uvede již v návrhu projektu.

## KONTAKT A PODÁNÍ

Návrhy se podávají prostřednictvím webového formuláře.

Dotazy k obsahu výzvy či dostupnosti dat lze adresovat na email: [research@cnb.cz](mailto:research@cnb.cz).